

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 11 februarie 2024
Clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul de lucru: trei ore.**
- **Total: 100 de puncte. Nu se acordă puncte din oficiu.**

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

- Numele tău va fi Fram!
- Puiul a sărit speriat din somn. Ceilalți marinari au izbucnit în strigăte:
- Numele lui să fie Fram!
- Fram! Trăiască Fram!...

Și numele puiului de urs alb așa a rămas. Cu numele acesta a fost el vândut pe zece sticle de rom, când s-a întors corabia în cel dintâi port al Norvegiei.

Cu numele acesta a fost el cumpărat mai târziu de Circul Struțki și cu numele acesta a apărut el întâia oară pe afiș.

Puiul a învățat, în tovărășia oamenilor, să se poarte, să simtă, să se înveselească și să se întristeze ca oamenii. A învățat acrobații și gimnastică, a învățat să apese pe clapele armonicii și să iubească puii de om, să se joace cu mingea și să se bucure de aplauze.

Șapte ani numele lui a trecut din țară în țară, a fost veselia copiilor și minunea oamenilor în toată firea.

Fram, ursul polar... Fram, **fala** Circului Struțki!

Eschimoșii din insula cu **sloiuri** poate au uitat cu desăvârșire puiul vândut pe câteva legături de tutun. Corabia care l-a dus în depărtările polare poate s-a scufundat sau poate a fost zvârlită la reformă. Lars, marinarul bătrân și căzut în patima băuturii, poate a murit de mult. Viața a trecut. Numai faima lui Fram **a crescut** din zi în zi, din oraș în oraș, din gură în gură.

Iar acum, deodată, pe neașteptate, după ani și ani, Fram lânzește în cușca lui din fundul menajeriei, prost și ponosit, neînțelegând ce se petrece cu el. Tot așa cum, odinioară, puiul de urs nu se învrednicea să priceapă prin ce nemaipomenite întâmplări a căzut în mâna oamenilor.

Noaptea, când toate fiarele de după gratii se potolesc și visează prin somn, cu un geamăt, la țările lor de libertate, atunci și în mintea lui Fram trec din nou aceste peripeții. Câteodată prin vis. Câteodată cu ochii deschiși. Visul se amestecă dureros cu viața de aieva.

Amintirile se deșteaptă mai vii ca niciodată. Le mai trăiește o dată.

Se scufundase undeva, în uitare, Lars, marinarul cu ochii albaștri, care i-a dezmiardat întâia oară ceafa între urechi cu o mână blândă și prietenoasă. Se scufundase în aceeași uitare corabia unde întâia oară a pierdut frica de oameni și a devenit amicul lor.

Peste toate se lăsase, de multă vreme, o ceață, o perdea grea.

El era ursul alb desprins pentru totdeauna de ghețurile polare, crescut printre oameni, deprins să joace, să cânte din armonică, să facă acrobații și să se bucure de aplauze.

Acum se dezmoreteau amintirile vechi, toate, toate, până și amintirea făpturii mari și blânde lângă care se pitula la căldură, în peștera neagră (...).

Și atunci Fram gemea prin somn, așa cum scâncea puiul de urs, pe blana moartă, smuls de la sânul mamei ucise.

Se deștepta cu o tresărire, cu o spaimă, cu o nedumerire buimacă.

În locul adierii reci și curate de zăpadă și de ghețuri îl înăbușea mirosul iute al fiarelor din cuști, mirosul maimuțelor, duhoarea gunoaielor.

(Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*)

B.

Locuiesc într-un habitat uman numit Mallul Big Top și sala de jocuri de la ieșirea nr. 8. Suntem poziționați foarte convenabil în apropierea autostrăzii I-95 și oferim spectacole la orele două, patru și șapte, timp de 365 de zile pe an.

Așa zice Mack atunci când răspunde la telefonul care țârâie tare.

Mack lucrează aici, la mall. El e șeful.

Și eu tot aici lucrez. Eu sunt gorila.

La Mallul Big Top avem un carusel muzical care se învârtițește scârțâind toată ziua, iar maimuțele și papagalii își duc viața printre vânzători. În mijlocul mallului există o arenă unde oamenii pot sta pe bănci ca să mănânce covrigei. Arena e acoperită cu talaș, care provine de la niște copaci morți.

Domeniul meu se află la capătul uneia dintre aceste arene. Locuiesc acolo pentru că sunt prea mult gorilă și nu sunt suficient de uman.

Stella are domeniul lângă mine. Stella e un elefant. Ea și cu Bob, care e un câine, îmi sunt cei mai dragi prieteni.

În prezent nu am niciun prieten gorilă.

Domeniul meu este construit din sticlă groasă, metal ruginit și ciment tare. Domeniul Stellei este din bare de metal. Domeniul urșilor e din lemn, iar cel al papagalilor din sârmă.

Trei dintre pereții domeniului meu sunt din sticlă. Unul dintre ei e spart și din colțul de jos lipsește o bucată cât pumnul de mare. Eu l-am spart cu bâta de baseball pe care Mack mi-a dăruit-o la împlinirea vârstei de șase ani. (...)

Vecinii mei de aici, de la Mallul Big Top, știu să facă o mulțime de giumbușlucuri. Toți sunt mai educați și mult mai bine dresați decât mine.

Am o vecină care joacă baseball, deși e doar o găină. Altul conduce o mașină de pompieri, în ciuda faptului că e un iepure. (...)

Eu nu fac giumbușlucuri. Mack zice că e suficient să fiu acolo.

Stella mi-a zis că există trupe de circ care umblă dintr-un oraș într-altul. Au acrobați care atârnă de frânghii fixate în vârful cortului. Au lei care-și arată colții strălucitori atunci când rag și lungi șiruri de elefanți care se țin cu trompa unii de coada altora. Se spune că privesc mereu înainte, ca să nu-i vadă pe oamenii care vin să se holbeze la ei.

Cercul nostru nu se mișcă din loc. Suntem mereu aici ca un animal bătrân care nu mai are putere să tragă la jug. După ce spectacolul nostru se termină, oamenii se reped la magazine. Un magazin e un loc de unde oamenii cumpără lucruri de care au nevoie pentru a supraviețui.

(Katherine Applegate, *Ivan cel fără de seamăn*)

C.

Animalele sălbatice din circuri sunt forțate să se comporte în moduri nemaîntâlnite în natură și, deși unele dintre aceste animale au fost crescute în captivitate timp de mai multe generații, ele continuă să prezinte comportamentul tipic al animalelor sălbatice. Calitatea vieții animalelor sălbatice în circuri este întotdeauna grav compromisă.

Majoritatea statelor membre consideră că utilizarea animalelor sălbatice în circuri nu are nicio valoare educațională sau culturală și poate avea, de fapt, un impact negativ asupra percepției publicului și asupra respectului față de animalele sălbatice. 23 de state membre au interzis deja total sau parțial utilizarea lor. (...) Având în vedere că circurile nu numai că sunt în mișcare majoritatea timpului, ci și că își schimbă denumirea, este dificil să se monitorizeze nașterile și decesele animalelor protejate crescute în captivitate.

(Interzicerea în UE a utilizării animalelor sălbatice în circuri, <https://www.europarl.europa.eu>)

*să monitorizeze – să urmărească, să supravegheze

**UE – Uniunea Europeană

SUBIECTUL I**20 de puncte**

Scrie, pe foaia de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului pe care îl consideri corect.

1. Există diftongi în toate cuvintele din seria:

- neînțelegând, armonicii, lui;
- sloiuri, băuturii, aplauze;
- faima, odinioară, viață;
- puiul, scâncea, gunoaielor.

2 puncte

2. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:

- su-fi-ci-ent, vi-a-ță, ge-roa-să;
- o-chii, gi-um-buș-lu-curi, a-cro-ba-ții;
- alb-aș-tri, e-schi-mo-șii, ac-ro-ba-ții;
- a-ie-vea, es-chi-mo-șii, gi-um-buș-lu-curi.

2 puncte

3. Sinonimele cuvintelor subliniate în textul **A** sunt, în ordine, în seria:

- renumele, ghețari, s-a diminuat;
- mândria, țurțuri, a avansat;
- celebritatea, valuri, creștere;
- faima, ghețuri, a sport.

2 puncte

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile corecte la cerințele de mai jos:

4. Scrie numărul de sunete din cuvintele: *ceafa* și *ghețurile*. **2 puncte**
5. Alcătuieste un enunț cu omonimul cuvântului subliniat în secvența: *Amintirile se deșteaptă mai vii ca niciodată*. **2 puncte**
6. Numește timpurile verbelor subliniate din următoarea secvență: *Se scufundase undeva, în uitare, Lars, marinarul cu ochii albaștri, care i-a dezmierdat întâia oară ceafa*. **2 puncte**
7. Transcrie un predicat verbal și un predicat nominal din secvența: *El era ursul alb desprins pentru totdeauna de ghețurile polare, crescut printre oameni, deprins să joace*. **2 puncte**
8. Transformă în propoziție simplă următoarea propoziție dezvoltată: *Șapte ani numele lui a trecut din țară în țară*. **2 puncte**
9. Construiește două enunțuri în care verbul „a trece” să aibă sensuri diferite. **2 puncte**
10. Alcătuieste un enunț imperativ prin care să-i transmiți un îndemn lui Fram. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**40 de puncte**

Scrie, pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textele date:

1. Cine l-a vândut pe Fram „pe câteva legături de tutun”? **4 puncte**
2. Ce stare afectivă a lui Fram este sugerată în ultimele șapte rânduri din textul **A**? Exemplifică prin transcrierea unei secvențe adecvate din text. **6 puncte**
3. Transcrie o personificare din textul **B** și explică, în minimum 30 de cuvinte, rolul acesteia. **6 puncte**
4. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două motive pentru care Fram era apreciat la Circul Struțki, valorificând două secvențe semnificative din textul **A**. **8 puncte**
5. Ce diferență există între modul de viață al lui Fram și cel al gorilei de la Mallul Big Top? Motivează-ți alegerea cu câte un exemplu adecvat din textele-suport **A** și **B**. **8 puncte**
6. Prezintă două consecințe pe care le poate avea ținerea în captivitate a animalelor sălbatice, valorificând textul **C**. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o peripeție a lui Fram în ținuturile polare.

În compunere, vei include și o secvență descriptivă de minimum 50 de cuvinte.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative, adecvate cerinței;
- relatarea unei întâmplări, respectând tiparul narativ;
- includerea adecvată a unei secvențe descriptive.

12 puncte

10 puncte

4 puncte

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.